

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY
ODBOR VŠEOBECNÉ SPRÁVY

Konzultační dny Benešov – 9. - 10. 3. 2023

Praha 2023

Z á p i s

z pracovní porady krajských úřadů, magistrátů měst Brna, Ostravy a Plzně a Magistrátu hlavního města Prahy, konané ve dnech 9. – 10. března 2023 ve vzdělávacím zařízení IVS v Benešově

Přítomni:

- zástupci krajských úřadů, magistrátů měst Brna, Ostravy a Plzně a Magistrátu hlavního města Prahy – dle prezenčních listin
- za Ministerstvo vnitra - Mgr. et Mgr. Tomáš Bezděk, Mgr. Ivan Tobek, Mgr. Margita Malá, Mgr. Markéta Němcová, PhDr. Samuel Truschka

Obsah:

MATRIKY	6
1. Změna dvou jmen na jiná dvě jména	6
2. Užívání příjmení žen v mužském tvaru podle § 69 a § 69a zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „zákon o matrikách“) – postup při zápisu do knihy manželství a narození	7
2.1 Doplnění dotazu	8
3. Užívání ženského příjmení v mužském tvaru podle § 69 odst. 2 zákona o matrikách – připojované příjmení	10
4. Užívání ženského příjmení v mužském tvaru podle § 69 odst. 2 zákona o matrikách	12
5. Prohlášení o užívání pouze jednoho příjmení podle § 70 odst. 2 zákona o matrikách v případě, že se jedná o společné příjmení manželů ve tvaru Bleda- Rosenber.	15
6. Žádost o povolení změny příjmení na více příjmení	16
7. Zápis jména dle matriční knihy na matriční doklad	19
8. Užívání české podoby cizojazyčného jména	20
9. Změna rodného příjmení před 1. 1. 2014	21
10. Změna příjmení dle § 73 zákona o matrikách – dosud nenarozené děti	24
11. Užívání více příjmení	25
12. Zjednodušení povolování změny jména a příjmení mimo správní řízení	26
13. Dotazník k uzavření manželství – dohoda o příjmení	26
14. Sbíрка listin zvláštní matriky – vrácení originálů cizozemských matričních dokladů, které byly podkladem pro zápis matriční události dle § 42 a § 43 zákona o matrikách	28
15. Souhlasné prohlášení o určení otcovství	28

16. Vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství – Ruská federace ..	31
17. Ověřování listin krajskými úřady – § 4a odst. 2 zákona o matrikách	32
17.1 Vybírání správního poplatku za ověření učiněné KÚ dle § 4a odst. 2 zákona o matrikách zastupitelskými úřady.....	33
18. Ověřování matričních dokladů notáři.....	34
19. Zasílání Listu o prohlídce zemřelého prostřednictvím datové schránky nemocnice.....	35
19.1 List o prohlídce zemřelého – upozornění z praxe matričního úřadu	36
19.2 Vyplňování Listu o prohlídce zemřelého lékařem	36
20. Ověřování názvu poskytovatele zdravotních služeb	37
21. Úmrtí státního občana Ukrajiny na území ČR	39
22. Jméno/jména a příjmení občanů Ukrajiny uvedené na matričních dokladech – dotaz z praxe matričních úřadů	39
23. Zápis narození dítěte do matriční knihy narození, které se narodilo státním občanům Ukrajiny a Maďarska.	41
24. Dvojí občanství – občan EU a SO třetí země.....	42
25. Možnost oddávání pověřeným členem zastupitelstva obce, který je státním občanem Slovenské republiky.	43
26. Prokazování totožnosti řidičským průkazem.	45
27. Skartační znak a skartační lhůta sbírek listin	47
28. Nahlížení do matričních knih.....	47
29. Navýšení správních poplatků na úseku matrik.....	48
30. Položka 11 přílohy sazebníku k zákonu o správních poplatcích	50
31. Uvádění rodného čísla do matričního dokladu z historicky vedených matričních knih.	51
32. Ověření odborné způsobilosti zaměstnance obce pro výkon funkce matrikáře..	52
33. Zkouška zvláštní odborné způsobilosti při správě matrik a státního občanství	54
34. Elektronická podoba překladatelského úkonu	55
35. Předkládání matričních dokladů občany nástupnických států bývalého SSSR..	58
36. Tzv. létající úředník	59
37. LGBTQ+ v matriční praxi.....	59
38. Rodově neutrální jména	60

OVĚŘOVÁNÍ, AUTORIZOVANÁ KONVERZE	61
1. Ověřovací doložka pro vidimaci a ověřovací doložka pro legalizaci – Informace č. 11/2022 ze dne 28.07.2022, čj. MV- 2222-12/VS-2022.....	61
2. E – legalizace.....	62
3. Autorizovaná konverze na žádost prováděná starostou, místostarostou	63
4. Zkouška dle zákona o ověřování	64

Použité zkratky:

MV	–	Ministerstvo vnitra ČR
KÚ	–	Krajský úřad
KÚ JIH	–	Krajský úřad Jihočeského kraje
KÚ LK	–	Krajský úřad Libereckého kraje
KÚ MSK	–	Krajský úřad Moravskoslezského kraje
KÚ PA	–	Krajský úřad Pardubického kraje
KÚ VYS	–	Krajský úřad Kraje Vysočina
KÚ ZL	–	Krajský úřad Zlínského kraje
KÚ HK	–	Krajský úřad Královéhradeckého kraje
KÚ JHM	–	Krajský úřad Jihomoravského kraje
MOV	–	Magistrát města Ostravy
MP	–	Magistrát města Plzně
MPR	–	Magistrát hl. m. Prahy
ZM	–	Zvláštní matrika
MZV	–	Ministerstvo zahraničních věcí
LPZ	–	List o prohlídce zemřelého
DS	–	Datová schránka
OVS	–	Odbor všeobecné správy
SO	–	Státní občan
ÚPJČ	–	Ústav pro jazyk český
ZÚ	–	Zastupitelský úřad

OVĚŘOVÁNÍ, AUTORIZOVANÁ KONVERZE

1. Ověřovací doložka pro vidimaci a ověřovací doložka pro legalizaci – Informace č. 11/2022 ze dne 28.07.2022, čj. MV- 2222-12/VS-2022

Úřady provádějící ověřování podle zákona č. 21/2006 Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu a o změně některých zákonů (zákon o ověřování), ve znění pozdějších předpisů, se v současné době potýkají s problémem velikosti ověřovacích doložek.

Do vydání výše uvedené informace řada úřadů vydávala ověřovací doložky s údaji, které se týkaly daného ověření. Daná informace stanovuje povinnost, aby ověřovací doložka obsahovala veškeré údaje s tím, že údaje, které se daného ověření netýkají, musejí být přeškrtnuté. Touto povinností se obsah doložky značně zvětšil. Ověřovací doložky jsou s uvedením veškerých údajů zbytečně velké, případně některé úřady zvolily zmenšení písma, což vede k tomu, že ověřovací doložky jsou špatně čitelné.

Většině úřadů vyhovovala praxe, kdy se na ověřovací doložky uváděly pouze údaje, které se týkají pouze daného ověření, a rády by se k této letité praxi vrátily.

KÚ JIH

Odpověď MV:

V souvislosti s novelami zákona o ověřování a jeho prováděcí vyhlášky č. 36/2006 Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „prováděcí vyhláška“), účinnými od 1. 7. 2022, kdy došlo k doplnění obsahu ověřovací doložky pro legalizaci, jsme zaznamenali značnou nejednotnost ve vyplňování ověřovacích doložek nejen pro legalizaci, ale též pro vidimaci. Z tohoto důvodu zaujal OVS MV, jakožto věcný gestor zákona o ověřování a prováděcí vyhlášky k celé věci stanovisko formou metodické Informace č. 11/2022 ze dne 28. července 2022 určené všem osobám provádějící agendu ověřování dle zákona o ověřování.

OVS MV vycházel při zpracování této metodické Informace ze stanoviska odboru legislativy a koordinace předpisů Ministerstva vnitra, č. j. MV- 127527- 2/LG- 2022 ze dne 21. července 2022), z něhož mimo jiné vyplývá následující: „Ověřovací doložky pro vidimaci a legalizaci musí obsahovat veškeré náležitosti taxativně stanovené zákonem o ověřování (§ 8 a § 12), současně musí být splněny podmínky pro vyznačení ověřovacích doložek na listině podle § 5 vyhlášky č. 36/2006 Sb. a dále musí být ověřovací doložky zcela v souladu se vzory uvedenými

v přílohách č. 2, 3 a 4 citované vyhlášky, a to včetně jejich názvu. Ověřovací doložky musí být jednotné a nelze, aby obsahovaly pouze některé, byť validní, údaje.“

Obecně přitom platí, že nejen zákony, ale i vyhlášky ministerstev tvoří součást právního řádu České republiky, přičemž se jedná o právní normy stanovující závazné pravidlo chování.

Zákon o ověřování stanovuje obsahové náležitosti ověřovacích doložek pro vidimaci a legalizaci vyčerpávajícím, tj. taxativním výčtem. Taxativní výčet představuje přesný, úplný a konečný výčet a ověřovací doložka, jakožto veřejná listina musí mít právními předpisy stanovený obsah bez ohledu na to, kdo a jakým způsobem ji vydává.

Prováděcí vyhláška konkretizuje obsahové náležitosti ověřovacích doložek stanovené zákonem o ověřování z hlediska formy, ovšem nikde není zakotveno, jaký typ a velikost písma mají být v doložce užity. Právní předpisy pouze určují obsahové náležitosti ověřovací doložky, nikoliv její grafickou podobu.

Předchozí správní praxi, kdy se lišil obsah ověřovacích doložek podle toho, za jakých podmínek bylo ověření provedeno (doložka obsahovala jen relevantní údaje), nelze považovat za zcela v souladu se zákonem o ověřování.

2. E – legalizace

Prosíme o aktuální informace ve věci možnosti e-legalizace, účinné od 1.7.2022.

KÚ PA

Odpověď MV:

V návaznosti na žádost o stanovisko, kterou OVS vznesl na odbor eGovernmentu bylo sděleno, že spuštění systému e-legalizace by mělo probíhat dle níže uvedeného harmonogramu:

- do 31. 3. 2023 - vývoj řešení,
- 17. 4. 2023 - nasazení do testovacího prostředí (uživatelská dokumentace ještě nebude k dispozici),
- 24. 4. - 2. 5. 2023 integrační testy CzP a SW APOST
- 2. 5. - 22. 5. 2023 UAT testování + příprava dokumentace a pokynů k nasazení na přepážky CzP,

S ohledem na současné výsledky testování však dojde ke zpoždění spuštění systému, neboť i nadále probíhají jednání s dodavatelem v návaznosti na nutnost

provedení úprav formuláře k e-legalizaci. Lze ovšem předpokládat, že k uvedení systému do provozu dojde do konce roku 2023.

3. Autorizovaná konverze na žádost prováděná starostou, místostarostou

Vztahuje se složení zkoušky s odkazem na zákon o ověřování také pro starosty a místostarosty obcí, aby mohli vykonávat výše uvedenou agendu, nebo se bude postupovat stejně jako při vidimaci a legalizaci, kdy starostové a místostarostové zkoušky mít nemusí?

KÚ PA

Vidimaci a legalizaci provádí úředník, který složil zkoušku dle § 14 odst. 1 zákona č. 21/2006 Sb., o ověřování shody opisu nebo kopie s listinou a o ověřování pravosti podpisu a o změně některých zákonů. V případě, že tuto činnost vykonává starosta nebo místostarosta obce, nemusí danou zkouškou disponovat. Jak je to nyní v případě provádění autorizované konverze na žádost, může starosta nebo místostarosta také vykonávat tuto činnost, když danou zkouškou nedisponuje?

KÚ ZL

Odpověď MV:

Podle § 30 odst. 1 zákona o autorizované konverzi platí: „Konverzi na žádost provádí fyzická osoba, která složila zkoušku; složení zkoušky se nevyžaduje, splňuje-li fyzická osoba požadavky pro provádění vidimace a legalizace².“

Jelikož věcným gestorem zákona o autorizované konverzi je odbor eGovernmentu, požádal OVS o stanovisko ve věci přímo tento odbor. Ve svém stanovisku, č. j. MV-190155-2/EG-2022 ze dne 1. listopadu 2022, odbor eGovernmentu konstatoval mimo jiné následující.

Ke složení zkoušky z autorizované konverze dokumentů na žádost podle § 30 odst. 1 zákona o autorizované konverzi je přístupováno obdobně jako při povinnosti složit zkoušku z vidimace a legalizace. Tzn., že vzhledem k tomu, že starosta nebo místostarosta není úředníkem územního samosprávného celku, ale členem zastupitelstva, není třeba prokazovat způsobilost k provádění ověřování zkouškou ve smyslu § 14 zákona o ověřování, tedy že výkon volené funkce starosty nebo místostarosty, odvozené od mandátu člena zastupitelstva, nelze podmiňovat složením profesních zkoušek.

² § 14 odst. 1 zákona o ověřování.

Složení zkoušky a prokázání odborné způsobilosti z konverze pro starosty a místostarosty není vyžadováno, což se odůvodňuje výkladem § 30 odst. 1 věta za středníkem zákona o autorizované konverzi.

Pro úplnost uvádíme, že postupy uvedené v Informaci MV č. j. VS- 102/60/2- 2006 ze dne 21. března 2006 pro provádění ověřování starostů a místostarostů obce dle zákona o ověřování zůstávají i nadále v platnosti.

4. Zkouška dle zákona o ověřování

Zvažuje Ministerstvo vnitra přesun zkoušky podle zákona o ověřování z obecních úřadů obcí s rozšířenou působností na krajské úřady, jako tomu bylo u matričních zkoušek? (Problematika ověřování je součástí zkoušky odborné způsobilosti matrikáře, kterou úředníci malých obcí skládají u krajského úřadu).

KÚ MSK

Odpověď MV:

V současné době o takovém přesunu neuvažujeme.